

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Рилова О. Ю.

*викладач кафедри філософських і політичних наук
Черкаський державний технологічний університет
м. Черкаси, Україна*

Хочемо ми того чи ні, але штучний інтелект стрімко увірвався фактично у всі сфери нашого життя та міцно там закріпився. І освіта в цьому плані не є виключенням. Добре це чи погано, покаже час. Але зважаючи на досвід людства, можна впевнено стверджувати, що нового не варто боятися. Слід пам'ятати, що штучний інтелект був створений людьми для полегшення їхньої життєдіяльності.

До питання використання штучного інтелекту в освітньому процесі потрібно підійти раціонально, зваживши всі «за» і «проти», адже прогрес не стоїть на місці, світ дуже швидко змінюється. В сучасних реаліях як ніколи актуальними є слова Льюїса Керрола про те, щоб залишатися на місці, потрібно бігти щодуху, а щоб кудись потрапити, треба бігти хоча б удвічі швидше [1]. Тож сьогодні і викладачам, і студентам фактично не залишається іншого вибору як прийняти правила гри та рухатися уперед.

Як зазначає І. М. Вознюк та ін. активній розробці та впровадженню штучного інтелекту в освіту посприяло інтенсивне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, що було особливо актуальним в період пандемії коронавірусу [2, с. 15]. На наше переконання ще більше цьому сприяє російсько-українська війна та інші збройні конфлікти у різних куточках світу.

Сьогодні всім учасникам освітнього процесу варто зосередитися не на недоліках використання нових інструментів, а на тих можливостях, які вони відкривають. Зокрема штучний інтелект допомагає генерувати нові ідеї, підбирати навчальні матеріали, аналізувати інформацію, актуалізувати та оцінювати знання здобувачів освіти тощо.

Проте слід пам'ятати, що завжди залишається ризик недоброчесного використання штучного інтелекту під час навчання. Тож перший серйозний виклик, який слід подолати викладачам, – це самим навчитися якісно та доброчесно працювати зі штучним інтелектом, а потім – навчити цього своїх учнів. В той же час не варто забувати, що штучний інтелект не є надійним джерелом інформації, тому другий виклик, що постає перед освітянами, – навчити учнів

перевіряти інформацію та розвивати у них навички критичного мислення. І тут в нагоді може стати вихідний принцип Декартової теорії пізнання – так званий принцип універсального сумніву, який можна сформулювати наступним чином: «Я сумніваюсь у всьому». Як наслідок все це має призвести до впровадження нових підходів та методів в освітній процес, зорієнтованих на розвиток творчих та аналітичних здібностей здобувачів освіти, а також на мінімізацію можливостей шахраювання [3].

Будь які нові відкриття та винаходи мають як свої плюси, так і мінуси. У випадку використання штучного інтелекту в освітньому процесі усі можливі мінуси, швидше за все, будуть компенсовані новими можливостями, які відкриваються перед викладачами та студентами. Тож нам усім слід зосередитися на перевагах використання штучного інтелекту та на тій користі, яку вони можуть нам принести в майбутньому.

Список посилань

1. Керрол Л. Аліса в задзеркаллі. Київ : Ранок, 2018. 144 с.
2. Використання штучного інтелекту в освіті / І. М. Вознюк та ін. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : збірник наукових праць. Вінниця : ТОВ «Друк плюс», 2021. Вип. 59. С. 14–22. DOI: 10.31652/2412-1142-2021-59-14-22.
3. Примаченко І. Штучний інтелект в освіті: можливості, виклики та перші кроки великої адаптації. *Українська правда. Життя* : веб-сайт. URL: <http://surl.li/mcarx> (дата звернення: 18.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-172>

CHATGPT ТА ВЕЛИКІ МОВНІ МОДЕЛІ В АКАДЕМІЧНІЙ СПІЛЬНОТІ: МОЖЛИВОСТІ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Розвод Е. В.

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри прикладної лінгвістики
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Запровадження та використання великих мовних моделей (LLM) наприкінці 2022 року, які дозволяють «практикувати ітеративний чат», є зміною парадигми, що дозволяє генерувати текст, який часто майже